

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

02.03.2018 року

м. Ужгород

№ 03-14/1-рк/к

Чопська міська рада
вул. Берез, 2 м. Чоп,
Ужгородського р-ну, 89502

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами здійснення моніторингу рішень Чопської міської ради на предмет дотримання законодавства про захист економічної конкуренції,

встановила:

Чопська міська рада відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та відповідно до статті 140 Конституції України є органом місцевого самоврядування.

В територіальних межах м. Чоп повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Чопською міською радою та її виконавчим комітетом.

Місцезнаходження: вул. Берез, 2, м. Чоп Ужгородського р-ну, 89502.

Ідентифікаційний код: 04053737.

Згідно частини 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

Відповідно до абзацу 1 статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною 3 статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим — також нормативно-

правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

Відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції» (стаття 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції»). Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Відповідно до пункту 57 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування» 21.05.1997 № 280/97-ВР (із змінами та доповненнями), до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад належить вирішення питань щодо встановлення плати за доступ до об'єкта будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж».

Згідно з підпунктом 18 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування», до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, організація недискримінаційного доступу операторів та провайдерів телекомунікацій, уповноважених ними осіб до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності на договірній основі з підприємствами, на балансі яких перебуває ця інфраструктура.

Відповідно до пункту 2 статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Згідно з приписами частини 2 статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація Чопською міською радою покладених на неї повноважень, має здійснюватись з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Діяльність на ринку доступу до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі регулюється Законами України «Про телекомунікації» від 18.11.2003 № 1280-IV (із змінами та доповненнями), «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» від 07.02.2017 № 1834-VIII (набрання чинності - 04.06.2017 року) та іншими нормативно-правовими актами.

Згідно з частинами 3 та 5 статті 31 Закону України «Про телекомунікації», доступ до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі здійснюється оператором або провайдером телекомунікацій відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж».

Забороняється вимагати від операторів, провайдерів телекомунікацій отримання або подання будь-яких додаткових дозвільних документів для розміщення технічних засобів телекомунікацій, споруд електрозв'язку на елементах інфраструктури відповідного об'єкта будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку,

будинкової розподільної мережі, крім передбачених законодавством.

Закон України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» визначає правові, економічні та організаційні засади забезпечення доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі для розташування технічних засобів телекомунікацій з метою забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні, встановлює повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, визначає права та обов'язки осіб, які беруть участь у таких господарських відносинах.

Згідно із статтею 2 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», метою цього Закону є:

1) врегулювання відносин між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, власниками інфраструктури об'єкта доступу та замовниками під час здійснення доступу до елементів інфраструктури об'єкта доступу;

2) встановлення правових принципів та порядку використання інфраструктури об'єкта доступу для розвитку інформаційного суспільства в Україні;

3) створення умов для розвитку конкуренції на ринку телекомунікаційних послуг шляхом забезпечення ефективного використання існуючих елементів інфраструктури об'єкта доступу.

Порядок погодження розміщення та надання в користування місць для прокладання телекомунікаційних мереж, мереж зв'язку та іншого слабкострумowego обладнання та встановлення додаткових пристроїв в житлових будинках та інших об'єктах, що віднесені до комунальної власності територіальної громади м. Чоп регулює Положення про порядок проведення телекомунікаційних мереж на території м. Чоп, затверджене рішенням Чопської міської ради від 20.12.2017 № 12 (надалі – Положення) (офіційний веб-сайт - <http://chop-rada.gov.ua/рішення>).

Аналізом Положення встановлено, що воно не відповідає вимогам Законів України «Про телекомунікації», «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» та може мати негативний вплив на конкуренцію.

Розділом 2 Положення визначено порядок подання заяви для будівництва нових та технічного обслуговування існуючих телекомунікаційних мереж, перелік документів, які додаються до заяви, строки розгляду заяви та підстави для відмови в наданні права користування місцями для прокладання телекомунікаційних мереж та укладення договору.

Зазначений порядок отримання дозволу для будівництва нових та технічного обслуговування існуючих телекомунікаційних мереж в м. Чоп не відповідає вимогам статей 11-13 та 16 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», а саме відсутні:

- строки розгляду та надання відповіді на звернення замовника до власника інфраструктури відповідного об'єкта доступу з пропозицією укладення договору з доступу;

- порядок та строки укладення договору з доступу, підстави відмови в його укладенні;

- порядок та умови розірвання відповідного договору з доступу та/або його припинення;

- порядок та строки розроблення і погодження проектної документації з доступу;

- порядок отримання, строки розроблення технічних умов з доступу та підстави відмови у їх видачі;

- порядок та умови припинення користування елементами інфраструктури об'єкта доступу;

- порядок демонтажу технічних засобів телекомунікацій, розміщених без укладення договору з доступу.

Крім того, розділом 2 Положення передбачено надання копій ліцензій, згідно зазначених в заяві видів діяльності та погодження схеми траси для прокладання кабелю на

об'єктах з державною пожежно-рятувальною частиною Управління ДСНС України у Закарпатській області, подання яких не передбачено Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж».

Розрахунок плати суб'єктами підприємницької діяльності за розміщення телекомунікаційних мереж, мереж зв'язку, іншого слабкострумowego обладнання в житлових будинках та інших об'єктах комунальної власності територіальної громади м. Чоп здійснює управитель у відповідності до Методики (додаток 1 до Положення).

Згідно з пунктом 4 Методики, розрахунок визначення щомісячної плати за користування місцями в житлових будинках, будівлях та спорудах комунальної власності здійснюється за формулою:

$$П(\text{міс.}) = Бс \times Sг \times Kк + ПДВ,$$

де $П(\text{міс.})$ – розмір місячної плати;

$Бс$ – базова ставка (встановлюється в розмірі одного неоподаткованого мінімуму доходів громадян);

$Sг$ – довжина кабелю для розміщення мереж;

$Kк$ – коригуючі коефіцієнти.

Коригуючі коефіцієнти відносно видів господарської діяльності Суб'єкта

№ п/п	Вид господарської діяльності	Коригуючий коефіцієнт
1.	Інтернет провайдери	3,0
2.	Кабельне телебачення	2,0
3.	Охоронні системи	1,0

У разі, якщо власник мереж одночасно надає декілька видів послуг то коригуючий коефіцієнт зараховується виходячи з найвищого показника.

Розрахунок оплати за розміщення телекомунікаційних мереж, мереж зв'язку, іншого слабкострумowego обладнання в житлових будинках та інших об'єктах комунальної власності територіальної громади м. Чоп не відповідає вимогам статті 17 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж».

Так, згідно з частиною 5 статті 17 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», методика визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу має, зокрема, встановлювати:

1) перелік робіт, що мають бути враховані для визначення одноразової плати за доступ;

2) перелік робіт, що мають бути враховані для визначення періодичної плати за доступ;

3) перелік прямих витрат власника інфраструктури об'єкта доступу, пов'язаних з утриманням елементів інфраструктури об'єкта доступу, якими користується замовник;

4) механізм визначення розміру плати за доступ у вигляді формули із пропорційним розподілом витрат власника інфраструктури об'єкта доступу між замовниками, якщо вони використовують одні й ті самі елементи інфраструктури об'єкта доступу;

5) коефіцієнт зниження розміру плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу у разі:

а) надання телекомунікаційних послуг у селищах і селах або на депресивних

територіях;

б) надання виключно загальнодоступних телекомунікаційних послуг;

6) підстави для перегляду розміру плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу;

7) механізм визначення плати за транзит кабельних ліній у вигляді формули;

8) строки сплати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу.

Відповідно до частини 7 статті 17 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу визначається власником інфраструктури цього об'єкта доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, і не може перевищувати:

1) за розроблення та видачу технічних умов з доступу - 50 відсотків мінімальної заробітної плати;

2) за доступ до елементів інфраструктури об'єктів електроенергетики - 0,3 відсотка мінімальної заробітної плати за одну опору - елемент будь-якої інфраструктури об'єкта доступу, у тому числі опору лінії електропередачі, на місяць;

3) за доступ до інфраструктури об'єкта будівництва, за користування будинковою розподільною мережею (в місяць за будинок) - 2 відсотки розміру мінімальної заробітної плати для будинків до 100 квартир; 3 відсотки розміру мінімальної заробітної плати для будинків від 101 до 160 квартир; 5 відсотків розміру мінімальної заробітної плати для будинків від 161 квартири і вище;

4) за доступ до елементів інфраструктури об'єкта транспорту - 5 відсотків мінімальної заробітної плати за один канал-кілометр кабельної каналізації електрозв'язку на місяць;

5) за доступ до елементів інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку - 5 відсотків мінімальної заробітної плати за один канал-кілометр кабельної каналізації електрозв'язку на місяць.

Встановлення коригуючих (підвищуючих) коефіцієнтів в залежності від видів господарської діяльності суб'єкта господарювання, діючими нормативно-правовими актами не передбачено.

Визначення щомісячної плати за користування місцями в житлових будинках, будівлях та спорудах комунальної власності та коригуючих (підвищуючих) коефіцієнтів в залежності від видів господарської діяльності за встановленою формулою, призводить до того, що суб'єкти господарювання несуть більші витрати, що у подальшому впливає на вартість цих послуг для кінцевого споживача.

Не врегулювання вищезазначених питань у Положенні про порядок проведення телекомунікаційних мереж на території м. Чоп, може перешкоджати суб'єктам господарювання реалізувати право на отримання доступу до інфраструктури об'єкта, для розміщення телекомунікаційних мереж, а відповідно і обмежити доступ на цей ринок.

Отже, процедура отримання дозволу на розміщення телекомунікаційних мереж в житлових будинках та інших об'єктах комунальної власності територіальної громади м. Чоп та розрахунок плати за розміщення телекомунікаційних мереж, встановлені Чопською міською радою, суперечить вимогам Законів України «Про телекомунікації» та «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» в частині не визначення строків розгляду та надання відповіді на звернення замовника, порядку укладення договору з доступу, підстави для відмови в його укладенні, порядку та строків розроблення і погодження проектної документації та технічних умов з доступу, механізму визначення розміру плати за доступ, що може призвести до відмови у доступі до елементів інфраструктури житлових будинків, інших об'єктів комунальної власності та обмеження конкуренції.

Таким чином, дії Чопської міської ради, пов'язані з прийняттям рішення від 20.12.2017 № 12, положення якого не відповідають вимогам Законів України «Про телекомунікації» та «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з

метою розвитку телекомунікаційних мереж», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до обмеження конкуренції.

На підставі викладеного та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», абзацом 7 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001. № 32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, з метою запобігання порушень законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія територіального відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Чопській міській раді (ідентифікаційний код – 04053737) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, шляхом приведення рішення Чопської міської ради від 20.12.2017 № 12 у відповідність до вимог чинного законодавства.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини 2 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

В.о. голови відділення –
голова колегії

_____

В. Граб